

LAKIALOITE 41/2008 vp

Laki tuloverolain 43 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Tämän ajan talouden suurin ongelma on se, miten turvata metsäteollisuudessa 25 000 työpaikkaa. Kyse on lähinnä raaka-aineen eli puun saannista. Raaka-ainepula on pahentunut sen jälkeen, kun Venäjän asettamat puutullit ovat tulleet voimaan. Tuontipuun korvaaminen kotimaisella puulla onkin noussut yhdeksi keskeiseksi vaateeksi. Sitä, miten saataisiin lähes pysähdyksissä oleva puukauppa liikkeelle, ovat monet työryhmät miettineet. Esityksiäkin on annettu, mutta mitään parannusta tilanteeseen ei ole varsinaisesti tullut.

Hallitus arvelee, että metsätulon lievempi verottaminen voisi olla eräs avain kauppohenntymiselle, ja suunnittelee tästä syystä metsävähennyksen korottamista 50 prosentista 60 prosenttiin. Tämän esityksen vaikutus olisi lähinnä marginaalinen, koska se koskisi vain rajoitettua määrää kaikista metsätiloista. Jos huoli työpaikoista on aito, tulisi ennakoluultomasti ryhtyä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Verohelpotustoimenpiteiden tulisi koskea kaikkia metsätiloja ja olla myös tuntuvia. Paras keino olisi lieventää puukaupan verotusta. Pörssiyhtiöiden maksamien osinkojen verotus on metsäverotusta edullisempaa.

Nimellinen veroprosentti on kaikista pääomatuloista sama 28 prosenttia, mutta julkisesti noteeratun yhtiön maksamasta osingosta katsotaan 70 prosenttia veronalaiseksi pääomatuloksi ja 30 prosenttia on verovapaata tuloa. Näiden todellinen veroprosentti onkin 19,6. Vastaavan kaltaiseen siirtymistä tulisi harkita puukaupassakin. Huomattavaa on se, että julkisoikeudelliset yh-

teisöt, kuten kunnat ja seurakunnat, maksavat metsän myynnistä vain alle 7 prosenttia pääomaveroa. Yksityismetsänomistajien 28 prosentin vero on kohtuuton. Siksi sitä on tuntuvasti alennettava. Se johtaisi puukaupan virkoamiseen.

Suomen puuhuollon turvaamiseksi tarvitaan niitä toimia, jotka positiivisesti kannustavat metsänomistajia puun myyntiin. Tällöin selkein keino on alentaa puun myyntikynnystä alentamalla merkittävästi puun myyntiveroa. Metsän ja erityisesti tukkipuun kasvatus on sukupolvien yli tapahtuvaa toimintaa. Saavuttaakseen pääte-hakkuuvaiheen metsä sijaintipaikastaan riippuen tarvitsee hoitotoimin tehostettunakin 70—100 vuotta, jopa enemmänkin. Nykyinen myyntiin tuleva tukkipuu on kasvanut pääosin pinta-alaverotuksen aikana, jolloin metsä on jo vuosikymmenten aikana tullut täydellisesti verotetuksi tuloverotuksessa keskimääräiseen metsän tuottoon perustuen. Nyt myyntiin tulevaan puuhun kohdistuu kuitenkin täysi myyntiverotus, joka on samaan vero-objektiin selkeästi kohdistuva kaksinkertainen tulovero jo aiemmin verotetusta kohteesta. Erityisesti, jos metsä on ollut pinta-alaverotusjärjestelmän piirissä vuoden 2005 loppuun saakka, on verotuksen kaksinkertaisuus lähes täydellinen tukkipuun osalta. Vain kahden verovuoden (2006 ja 2007) puun kasvu 70—100 vuoden ajalta jäisi yksinkertaisen ja normaalin verotuksen piiriin. Jos metsä on ollut 13 vuoden siirtymäkauden ajan myyntiverotuksen piirissä, on kaksinkertaisen verotuksen osuus tukkipuusta 15 vuotta vähemmän 70—100 vuodesta. Joka tapauksessa kaksinkertainen tu-

loverotus samasta vero-objektista on normaalin tai varsinkin alhaisten puunhintojen aikana voimakas jarruttava tekijä puukaupoissa. Tämä on hyvin kielteinen tosiasia tilanteessa, jossa tulisi voimakkaasti lisätä kotimaisen puun myyntiä puuta jalostavan teollisuuden ja tuotannon tarpeisiin.

Puun myyntiveron alentaminen olisi yksinkertainen, tasapuolinen ja selkeä keino puuhuollon turvaamiseksi välittömästi. Myyntiveron merkittävä alennus lisäisi heti puun myyntiä. Nyt esitetty veronhuojennus ensiharvennuspuulle on oikeansuuntainen toimi, mutta se ei todellisuudessa ole riittävä. Suomen sahateollisuus ja mekaaninen puuta jalostava teollisuus tarvitsevat tukkipuuta, ensiharvennuspuu on parhaimmillaankin vain marginaalisessa osassa. Kemiallisesti puuta jalostavalle teollisuudelle ja energiakäytössä ensiharvennuspuulla on merkitystä, mutta tosiasiallisesti parhaimman ja merkittävimmän raaka-aineensa paperiteollisuus saa tukkipuiden pinta-aineksesta. Saha- ja mekaaninen puuteollisuus toimittavat tämän pääosan hakkeena kemialliselle puuta jalostavalle teollisuudelle. Tämä on korkeiden laatutekijöiden (pitkäkuituisuus) ja suuren määrän vuoksi erityisen merkittävä raaka-aine paperiteollisuudelle, jossa suomalaisen tuotteen on nimenomaan laatutekijöidensä avulla turvattava kilpailukyky vientimarkkinoilla.

Puun myyntiveroon kohdistuva alennus on välttämätöntä kohdistaa nimenomaan tukkipuulle, jos tavoitellaan puuhuollon turvaamiseksi suuria puumääriä ja juuri sellaista puuta, joka vastaisi parhaiten kaikkiin puuta jalostavan teollisuuden ja toiminnan tarpeisiin. Jos puun myyntiveron alennus kohdistetaan kaikkiin puunmyynteihin, välttyään samalla myös ongelmia tuottavalta ensiharvennuspuun määrittelyltä.

Tukkipuusta saadaan suurimmat määrät erityisesti ns. päätehakkuihin, joiden jälkeen tapahtuu metsän uudistus. Tukkipuuhun ulottuva veronalennus edistäisi mitä tehokkaimmin uuden metsän aikaansaamista ja loisi pohjan metsäteollisuuden kestäväälle puuhuollolle vastaisuudessaakin Suomessa.

Kun todella tarvittavat suuret puumäärät saadaan tukkipuusta, on välttämätöntä saada nimenomaan tukkipuu puun myyntiveron alennuksen piiriin. Ensiharvennuspuun veronhuojennus on kuitenkin perusteltua metsänhoidollisista ja metsänomistajia omatoimiseen puunhankintaan (esim. hankintahakkuut) kannustavista syistä. Samalla edistetään myös puuhun perustuvan bioenergian saantia. Tukkipuuhun kohdistuva verohelpotus toimii näissä tarkoituksissa vielä paljon voimakkaammin. Harvennushakkuilla ensiharvennuksen jälkeen edistetään kaikkein voimakkaammin metsän kasvua ja puuston elinvoimaisuutta toimia myös tehokkaana hiilinieluna ilmastokysymyksen kannalta. Näissä harvennushakkuissa saadaan sekä tukkipuuta että kuitupuuta runsaasti ensiharvennuksia enemmän teollisuuden eri tarpeisiin. Päätehakkuit, jotka luovat uuden pohjan metsän kasvulle, tuottavat eniten parasta tukkipuuta ja lisäksi kuituja energiapuuta. Lisäksi, jos kaatojen energiakäyttöä halutaan, antavat tukkipuuta tuottavat päätehakkuit valtavat bioenergian saannin mahdollisuudet edellä esitetyn lisäksi.

Edellä olevan perusteella on täten kaikilta osin selvää, että puun myyntiveron alennus tulee kohdistaa kaikkiin puutavaraeriin ja -laatuihin maamme puuhuollon turvaamiseksi. Tämä olisi osaltaan eliminoimassa kaksinkertaisen verotuksen ongelmaa samasta verokohteesta ja edistäisi ja kannustaisi parhaimmalla tavalla kiinnostusta metsien hoitoon, uudistamiseen ja kasvatukseen. Suomen yksityismetsien hakkuumäärä vuonna 2007 oli 47,9 miljoonaa kiinto-kuutiometriä. Riittävän puuhuollon turvaamiseksi tarvitaan lisähakkuita 15 miljoonaa kiinto-kuutiometriä. Tämä on lähes kokonaan mahdollista yksityismetsistäkin, jolloin kauppatilanteeseen kohdistuva puun myyntiveron alennus olisi paras keino välittömästi turvata maan puuhuolto ilman yhdenkään tehtaan tai sahan sulkemista raaka-ainepulan vuoksi.

Veronalennus puun myynnissä olisi paras ratkaisu myös puun ostajien ja tarvitsijoiden kannalta, koska se ei lisäisi raaka-ainekustannuksia vaan olisi niitä selvästi alentamassa ja parantamassa täten kilpailukykyä ja menestymistä vien-

timarkkinoilla. Tällä olisi erittäin suuri merkitys raaka-aineen saannin riittävyyden ohella.

Metsähakkuiden lisäys 15 miljoonalla kuutiometrillä toisi kansantaloudelle lisätuloja arviolta 250 miljoonaa euroa kone- ja kuljetusyritysten kautta. Jos lisää hakattavasta 15 miljoonasta kuutiometristä kaksi kolmasosaa eli 10 miljoonaa kuutiometriä tulee päätehakkuista, jotka edellyttävät metsän uudistusta, tämä 50 000 hehtaarin lisä uudistus toisi lisää kansantuloa 50 miljoonaa euroa vuodessa, jos uudistuskustannusten panos on 1 000 euroa hehtaarilta.

Täten välittömät 15 miljoonan kuutiometrin metsänhakkuut tuottavat kansantalouteemme ilman puun myyntituloja varovastikin arvioiden 300 miljoonan euron lisätulon metsätalouden ja kuljetuksen (keskimäärin 100 km:n etäisyydellä) osalta. Tästä valtion verotulojen osuus on varovastikin arvioiden vähennysten jälkeen 50 miljoonaa euroa. Nykyisellään puun myynnin 28 prosentin verokannalla 15 miljoonan kuutiometrin lisähakkuun tuotto olisi laskennallisesti suhteutettuna metsäveron tuottoon myydyltä kuutiometrilta vuonna 2007 8,81 euroa. 15 miljoonan kuutiometrin lisähakkuilla se tekee 132,15 miljoonaa euroa. Yhdessä metsätöiden ja kuljetuksen 50 miljoonan euron verotuoton kanssa

tämä merkitsisi 182,15 miljoonan euron verotuottoa. Tätä rahasummaa vastaavalla prosenttiosuudella olisi vähennettävä välittömästi puun myynnin veroprosenttia, jotta tulokseen päästäisiin. Metsäverotulo vuodelta 2007 on noin 400 miljoonaa euroa. Tästä summasta vähennetään metsän lisämyynnin tuoma verotuotto 132,15 miljoonaa euroa ja koneurakoitsijoiden kuljetusten ja metsän uudistamisen verotuotot 50 miljoonaa euroa eli yhteensä 182,15 miljoonaa euroa. Tulokseksi alennetulla metsäverolla koottavaksi summaksi muodostuu 217,85 miljoonaa euroa, jotta valtion verotulot metsätaloudesta eivät vähene.

Metsän kohdalla ylisukupolvisena toimintana tulisi pörssiyritysten (30 prosenttia verovapaata tuloa) ja julkisoikeudellisten yhteisöjen (alle 7 prosenttia pääomaverokanta) käytännön tapaan yksityismetsänomistajien osalta katsoa 50 prosenttia myyntituloista verovapaiksi tuloiksi ja jäljelle jäävästä osuudesta tulisi maksaa 28 prosentin mukainen myyntivero. Näin voidaan turvata maan puuhuolto.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 43 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 43 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1155/2005, seuraavasti:

43 §

Metsätalouden pääomatulo

Verovelvollisen omassa metsässä puun myynnin pystykaupalla saadusta tulosta ja hankintakaupalla myydystä runkopuusta valmistettavasta tai valmistetusta puutavarasta, kuten tukeista, pylväistä, kuitupuusta tai haloista sekä hakkees-

ta saadun tulon pääomatulo-osuudesta 50 % on pääomatuloa ja 50 % verovapaata tuloa. Hankintakaupalla saadun tulon pääomatulo-osuutena pidetään puun myyntituloa vähennettynä hankintatyön arvolla. Metsätalouden pääomatuloa on myös metsän puuaineksesta saatu myyntitulo. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös puun myyntituloon, joka on saa-

LA 41/2008 vp — Lauri Oinonen /kesk

tu kiinteistön luovutuksesta pidätetyn hakkuuoikeuden nojalla.

Tämä laki tulee voimaan 22 päivänä kesäkuuta 2008.

— — — — —

Helsingissä 16 päivänä toukokuuta 2008

Lauri Oinonen /kesk